

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 645/2017 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om konsekvenserna av ändringarna i utkomstskyddet för arbetslösa, dvs. aktiveringsmodellen, på ordnandet och kvaliteten av barndagvården och småbarnspedagogiken och på barnens rättigheter

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga frågor SS 645/2017 rd undertecknat av riksdagsledamot Outi Alanko-Kahiluoto /gröna:

Hur har man i utkomstskyddets aktiveringsmodell beaktat dess följder på ordnandet av barndagvården och småbarnspedagogiken och på rättigheterna för barn till arbetslösa vårdnadshavare att inom småbarnspedagogiken verka i en trygg och välbekant barngrupp av rätt storlek,

varför gjordes inte en bedömning av konsekvenserna för barnen i samband med beredningen av aktiveringsmodellen och

hur ämnar regeringen svara på det till följd av aktiveringsmodellen ökade behovet av barndagvård och förbättra barnens och familjernas likabehandling inom nämnda tjänster?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Så som framgår av det skriftliga frågorna har barn till föräldrar som får arbetslöshetsförmån en subjektiv rätt till småbarnspedagogik, såväl innan ändringen av lagen om utkomstskydd för arbetslösa, den så kallade aktiveringsmodellen, trädde i kraft som nu efteråt när lagen är i kraft. Denna rättighet ändrades 1.8.2016 så att den gäller 20 timmar i veckan. Tidigare förekom ingen motsvarande begränsning. Rättigheten till småbarnspedagogik finns dock kvar.

Efter ändringen av rättighetens omfattning har omfattningen, innehållet och konsekvenserna av ändringen gällande subjektiv rättighet till småbarnspedagogik behandlats bland annat, men inte enbart i samband med de skriftliga frågorna SS 414/2016 rd, SS 145/2017 rd och SS 446/2017 rd. Så som tidigare konstaterats i samband med behandling av tjänster inom småbarnspedagogik uttryckligen utifrån nämnda lagstiftning, ska kommunen enligt lagen om småbarnspedagogik för ett barn som omfattas av rättigheten till 20 timmar småbarnspedagogik erbjuda möjlighet att enligt barnets föräldrars eller andra vårdnadshavares beslut delta i småbarnspedagogik antingen under en del av dagen eller en del av veckan. Kommunen ska för varje barn för en viss tid fatta närmare beslut om dess regelbundna tider inom småbarnspedagogiken. I samband med planering av tider inom småbarnspedagogiken är det dock viktigt att vara i kontakt med barnets vårdnadshavare för att tiderna ska kunna anpassas till familjens förhållanden på ett så ändamålsenligt sätt som möjligt. Lagstiftningen förpliktar även anordnaren av småbarnspedagogik till detta.

Vid svar på frågor om småbarnspedagogik har vidare framförts att kommunen ska se till att det finns tillgång till småbarnspedagogik som anordnas eller övervakas av kommunen i den omfattning och i sådan

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 645/2017 rd

form som behovet inom kommunen förutsätter. All kvalitativ reglering av småbarnspedagogik gäller även småbarnspedagogik som ordnas under icke-typiska tider. I planeringen och ordnandet ska barnets intresse beaktas. I lagen om småbarnspedagogik betonas även barnets delaktighet. Vid planeringen, genomförandet och utvärderingen av småbarnspedagogik för ett barn ska barnets åsikter och önskemål redas ut och beaktas i enlighet med barnets ålder och utveckling.

Behov och kvalitativa krav som gäller småbarnspedagogiken är separata rättigheter, oberoende av ändringar i lagstiftningen om utkomstskydd för arbetslösa. I samband med att tjänsterna produceras ska möjligheterna till att kombinera arbetsliv, familjeliv och en trygg omsorgsmiljö för barnet beaktas. Syftet med systemet med utkomstskydd för arbetslösa är att trygga utkomsten när det genom eget arbete inte är möjligt, och eftersom dess syfte är att stödja och främja förutsättningar att återvända till arbetsmarknaden bör småbarnspedagogiken även ge möjlighet till sysselsättning på deltid eller till att utveckla det egna kunnandet som en väg ut på arbetsmarknaden. I regeringens proposition har även av denna orsak inte en separat bedömning av konsekvenserna för barnen gjorts, såsom i allmänhet inte heller i beredningen av ändringar i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Till bedömningen av konsekvenserna för barnen anknyter även den i aktiveringsmodellen förutsatta omfattning av lönearbete i förhållande till den subjektiva rättigheten till småbarnspedagogik för ett barn till en arbetslöshetsförmånstagare: förhållandet är sammanlagt minst 18 timmar lönearbete i cirka tre månader då rättigheten till småbarnspedagogik även som minst är 20 timmar i veckan.

Spörsmålet har fäst uppmärksamhet vid en viktig fråga, dvs. hur ändringar i lagstiftningen faktiskt påverkar familjernas möjligheter att förena arbetsliv och en trygg omsorg om barnen. När en ökning av sysselsättningen och främjandet av jämställdheten på arbetsmarknaden på grund av välfärdsstatens samhällsekonomiska ansvar förutsätter att båda föräldrarna ges en balanserad möjlighet att delta i arbetslivet, ska inte lagstiftningsbeslut om småbarnspedagogiken och om systemen med utkomstskydd för arbetslösa stänga in föräldrarna i hemmet. Familjerna bör ha en sann möjlighet att välja sättet för barnvården. Den som får en arbetslöshetsförmån ska dock till fullo kunna koncentrera sig på att sysselsätta sig genom att söka arbete, stärka sitt eget kunnande genom de tjänster som arbets- och näringsbyrån erbjuder och även genom att bli sysselsatt när ett heltidsarbete, deltidsarbete eller korta anställningsperioder erbjuds.

Helsingfors 23.2.2018

Social- och hälsovårdsminister Pirkko Mattila